

SANDVIKSBERGET I 150

I 1887 ble veiprosjektet Osen - Ramsøysundet (også kalt Kalvhammerveien) fullført. Dette var både et ønske og omstridt tiltak. Johan Moses Møller, som dreiv handel og annen næring med base i Ramsøya, innså nok at veitilknytning fra Osen til Sandviksberget ville bety konkurranse med hans virksomheter. Det samme gjorde folk i Osen og Steinsdalen. Sandviksberget lå gunstig til med tanke på transport og reise med kystrutene, som var datidas hovedferdselsåre til og fra området.

Kort tid etter at veien var på plass, flytta Johan Sundet handelsvirksomheten sin dit. Han hadde tidligere drevet handel i Sundet og visstnok på Sundaholmen.

1. januar 1893 ble Sandviksberget postkontor etablert med Sundet som poststyrer. Postkontoret i Ramsøya ble avvika i 1905, etter 46 års drift, og Møllers epoke i Ramsøya var historie.

Sandviksberget utvikla seg videre med både handel og annen næringsvirksomhet på 1900-tallet.

Blant annet var det der distriktslegen hadde faste kontordager i Osen, ved sida av Seter.

Fiskeindustri var hovedbjelken, med opp- og nedturer, og verdens mest moderne lakseslakteri med tilhørende aktiviteter fantes der, heilt til eieren bestemte å legge ned drifta i 2004.

Osen kommune var eier av lokalene til slakteriet. Annen virksomhet i bygningsmassen ble forsøkt igangsatt, uten varighet. Bygget og kaia kom på private hender, og det foregår en form for produksjon der nå.

Eiendommen Sandviksberget ble også overtatt av Osen kommune, med påstående bygninger fra handel, slipp og mekanisk verksted, bolighus og kontor. At eiendommen er prega av forfall og tidens tann er ikke til å legge skjul på. Osen kommune bør her ta ansvar og snu utviklinga!

I og med at kommunestyret har vedtatt å prosjektere nytt kaianlegg på Sandviksberget, er det naturlig å se på eiendommen som helhet. Hvorfor ikke sette i gang et prosjekt «Sandviksberget i 150» med tanke på ha det fullført i 2037, 150 år etter at utviklinga der først starta?

Ide: Bruk 1,5 NOTA (150 mill kr.) i løpet av en tiårsperiode til å etablere en topp moderne havneterminal, spesielt med tanke på betjening av passasjerfartøyer fra bygdarute- opp til «hurtigrutestørrelse»!

Som et bakteppe kan nevnes suksessen som Bessaker har hatt med regelmessige besøk av Hurtigrutens «cruise-seilinger», et tilbud som var fjernt å tenke seg bare for få år sia. Hvorfor ikke ta utgangspunkt i naboens suksess?

Det ryktes at andre operatører har spurt om utvidelse av tilbudet på Bessaker, men at vertskapet der mener kapasiteten ikke er større enn det som nå tilbys. Med Sandviksbergets beliggenhet, mellom Trondheim og Rørvik, burde en stopp med Hurtigruten/Kystrutens seilingsplan være aktuell. Hva om reisende på nordgående tilbys buss fra Trondheim via f.eks. Stiklestad eller interessante steder på Fosen til Sandviksberget – eller motsatt – for å slippe en ny runde på Trondheimsfjorden? Passasjerer som ikke ønsker å oppleve Folla, kan velge buss fra/til Rørvik til/ fra Sandviksberget via Namdalen. I tillegg kan det være tilbud om tur til Halvikhallin og andre lokale attraksjoner, f.eks. en times laksefiske ved Nordmelansfossen eller besøk på Nordvika småbruk, fottur til dagsturhytte, Bessakertrappa eller orgelkonsert i kirka. Bare fantasien setter grenser...

Osen kommune har nå fantastiske eiendommer til disposisjon (Halvika, Vingsand, Sandviksberget), der det er rom for kreativitet og stort potensial for å gjøre områdene tilgjengelige og attraktive i samarbeid med etablerte og nye aktører. Denne sjansen bør ikke kommunen la gå fra seg!

Med utgangspunkt i terminal på Sandviksberget:

(R)energisenter (EL, gass, bensin, dieselolje)

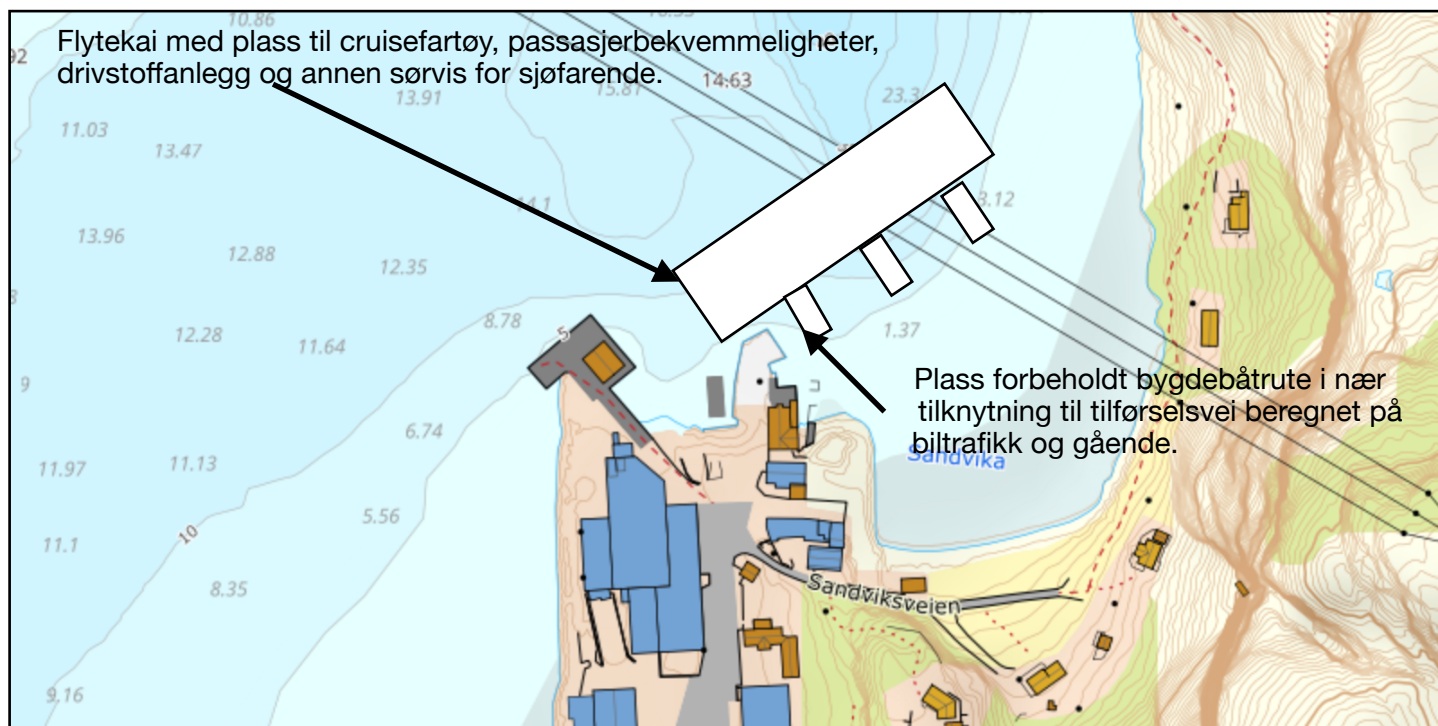
Næringsklynge

Marin elektronikk, vaskeri/renseri med service til kysttrafikken

RIB-shuttle til Kya, Buholmråsa, Kaura fyr, øyene utafor, Drageid, Halvika

Fylkesadministrasjonen bør videre ha ansvar for utviklingsprosjekter innenfor ferge og hurtigbåt. Prosjektene søkes løst i samarbeid med regionale samarbeidspartnere, AtB og andre fylkeskommuner.

Se også «Samferdselsstrategi og -organisering mot 2030 - Trøndelag» (Trøndelag FK)

Grov skisse av foreslått prosjekt. Her er ikke noen forslag om annet enn terminalløsning. Fjerning/bevaring av bygg på eiendommen er noe som naturligvis hører med, på samme måte som forflytning av masse osv. Mål på anlegg er ikke antydnet, heller ikke hensyn til dagens dybdeforhold.

Terminalen på Namsos havn. En terminal på Sandviksberget bør nok være større og ha utligger. Sannsynligvis er ikke vær- og sjøpåkjenning mindre her enn på Sandviksberget.

SANDVIKSBERGET – FRA VINKE TIL HANKE

De Gærne Damers Forening klarte å sette Sandviksberget/Osen på kartet da de etablerte Hurtigrutevinkebalkongen for en del år sia. Det var en bragd!

Tenker vi etter, blir det lite igjen av å vinke noen bort eller forbi. Nå må vi stase på å hanke leiagåerne inn til Sandviksberget!

Starten på teksten «Sandviksberget i 150» er overlevert til øverste politiske ledelse i Osen, så langt uten synlig entusiasme. Sjøside på den kommunale eiendommen Sandviksberget har kanskje ikke interesse ut over å få løsning på kaiforhold for bygdebåtruta? Det er et prisverdig tiltak etter år med midlertidig løsning, men ikke spesielt spenstig med tanke på benytte anledninga til utvikling av eiendommen.

Sitat fra innledninga: «Det ryktes at andre operatører har spurt om utvidelse av tilbudet på Bessaker, men at vertskapet der mener kapasiteten ikke er større enn det som nå tilbys». At dette er et faktum ble bekreftet på ei samling for lokalt næringsliv ganske nylig. Jeg føler derfor at det er tid for å gå videre på ideen om «Sandviksberget i 150».

I ei tid da det er blitt populært med trapper til nærmest alle topper, kan det være at behovet for å komme på høyden etterhvert er tilfredsstilt. Hvorfor ikke heller gå i dybden? Hva med et opplevelsessenter basert på aktiviteter ved, i, på over og under havoverflata? Kan *det* være noe å utvikle på Sandviksberget – i tillegg

til at det bygges et moderne havneanlegg med diverse sørvisfunksjoner rettet mot kysttrafikken?

Jeg tar utgangspunkt i en ide en annen og jeg prøvde oss på for 23 år sia: et semisub-fartøy. Enkelt forklart en «ubåt» i overflateposisjon med delvis glassskrog. Poenget var å kunne betrakte hav og kyst under overflata uten å måtte dykke ned. Fartøyet ble tegnet, kostnadsoverslag fra båtbyggeri forelå, men forholda gjorde at det ikke ble realisert. Jeg kjenner ikke til om tilsvarende ide er utvikla andre steder i landet. Uansett kan dette være et prosjekt som har livets rett. En semisub-ekskursjon fra Sandviksberget til for eksempel Ramsøyhallen vil være ei unik opplevelse for de fleste!

Jeg ser også for meg at noe liknende kan konstrueres som undervannsdel av en anløpsterminal på Sandviksberget. Hva med serveringssted med undersjøisk havutsikt?

Et marint opplevelsessenter må sjølsagt også ha innslag av high-tech.

Besøkende kan få anledning til å se/erfare hvordan navigasjonsutstyr fungerer.

De må kunne se hva som lever og/eller befinner seg i Ramsøysundet i sanntid – altså «overvåke» nærområdet med instrumenter som ekkolodd, radar, sonar, undersjøiske kameraer og ROV. Kanskje kan cruisepassasjerer få en inspeksjonsrunde under vannlinja på fartøyet de reiser med?

Tilrettelagte fiskeplasser rundt Vanvikhammaren (Vanvikodden) er et enkelt tiltak for allmennheten. Det samme gjelder badeplasser i området. Sandvika har ei innbydende kalksandstrand for dem som liker å nyte sjøbad. Stupetårn/-brett kan plasseres i området mot fyrlykta, og terrenget mot Vanvika burde være ideelt for den sterkt voksende ekstremsporten dødsing.

En siste «undervannside» kan være å etablere ei undervannstrapp, ei trapp konstruert med glassvegger. Ved Vanvikhammaren er det undersjøiske terrenget bratt og går rett ned til ca 40 meters dybde. Jeg antar at veggene i ei slik trapp (eller heis) ganske fort vil bli bevokst på utsida med et stort antall ulike organismer som kan studeres bokstavelig talt «fra innsida»!

NRK presenterte for ei ukes tid sia en miljøpositiv metode for fjerning av «pågroing» på større båter mens de av andre grunner lå i havn. Kanskje en ide for utvikling av næring på Sandviksberget?

Innledningsvis har jeg nevnt overvanns aktiviteter. Et slikt sted bør sjølsagt ha utleie av både motoriserte fartøyer og slike som drives fram av muskler og segl. Kurs i den sammenheng er også et naturlig tilbud.